

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„Otok svobode
in demokracije“

Bratska republika Češkoslovaška, ki so jo nekateri listi po Evropi nazivali »otok svobode in demokracije« sredi avtoritarnih režimov in diktatur, je izvedla preteklo nedeljo volitve v svoj parlament. Te volitve, ki so bile zares popolnoma korektne in svobodne, kakor so dandanes samo še v velikih demokracijah evropskega zahoda, so po svojih rezultatih prav zaradi tega zanimive in poučne, ker kažejo nepotvorjeno podobo sodobnih tendenc. Dejstvo je, da je pri teh volitvah lahko vsaka stranka postavila svoje kandidatne liste, oznanjala potom gotovorene in tiskane besede svoj program in zbirala volilne glasove. »Otok svobode in demokracije« je tako v polni meri izpričal, da zasluži ta naziv. V Nemčiji avtoritarni režim narodnega socializma, na Poljskem zmes prikrite, na zverženo ustavo postavljene majorizacije z diktatorskimi cilji, na Madžarskem »demokracija«, ki jo diktirajo od zgoraj navzdol potom žandarjev, v Avstriji klerofašizem preko vseh ozirov na voljo naroda. Tako je sosedstvo češkoslovaške demokratske republike, tega »otoka«.

Nič čudnega potem, da je nastopilo pri nedeljskih volitvah kar šestnajst strank, toda to število se takoj zmanjša, ako upoštevamo, da so nekatere zgolj stranke narodnih manjšin. Tako obstojata n. pr. dve stranki socialnih demokratov, češkoslovaških in nemških, ki stapa po svoji tendenci enota; potem obstojata dve agrarni stranki, spet ena češkoslovaška in ena nemška; tri klerikalne stranke: češka, slovaška in nemška itd. Toda prav glasovi in mandati, ki so jih dobile češkoslovaške politične stranke, dokazujejo, da je tudi na Češkoslovaškem močan upliv valov, ki butajo vanjo od vseh strani za mejami. Vendar je zaenkrat ta upliv močnejši na manjšinske stranke, kakor pa na one Čehov in Slovakov. Očitno pod uplivom narodnega socializma iz Nemčije, je nastala nova stranka nemške manjšine in že s prvim zaletom osvojila ogromno večino nemških volilcev. To je stranka sudetskih Nemcev pod vodstvom Konrada Henleina.

Ta stranka, ki je nastala iz razpuščenih začetkov nemškega narodnega socializma na Češkoslovaškem, je v nedeljo zbrala naenkrat ogromno število 1.249.000 glasov in si priborila 44 poslancev, ko doslej sploh ni imela nobenega. Nastala je in zmagala na račun ostalih nemških strank, zlasti treh doslej glavnih, t. j. nemških socialnih demokratov, nemških klerikalcev in nemških agrarcev. Vse te tri prej močne stranke so zbrale v nedeljo komaj 612.000 volilcev in dobe samo 22 poslancev. Tako so izgubile od zadnjih volitev 672.190 glasov in 22 mandator! Henleinci so jim odnesli večko polovico volilcev in polovico mandatov! Ostalo so pridobili na račun manjših nemških strank, ki so čisto izginile in deloma tudi na račun komunistov, ki so v celoti sicer ohranili svojo moč, toda samo zaradi tega, ker so njihovi glasovi istočasno ko so pri Nemcih padli, narasli pri Čehih in Slovaki. Tako bo sedelo sedaj v praškem parlamentu 44 maskiranih Hitlerjevcev, dasi je vodja Henlein takoj po zmagi poslal predsedniku Masaryku vdanošno brzojavko in naglasil lojalno stališče svojega ljudstva do češkoslovaške republike. Ostale spremembe pa niso tako vidne in so stranke več ali manj ohranile svoje stare pozicije. Izgubili so češkoslovaški agrarci 1. češkoslovaški socialni demokrati 1. češkoslovaški narodni socialisti (dr. Beneš) 4. češki kler-

Trinajst točk Adolfa Hitlerja

Veliki govor nemškega državnega voditelja Adolfa Hitlerja je sinoči poslušal ves svet z največjim zanimanjem

BERLIN, 22. maja. Sinoči ob 20. uri je po Göringovi otvoritvi zasedanja nemškega državnega zbora spregovoril državni predsednik Adolf Hitler svoj veliki in po vsem svetu z največjo napečenostjo pričakovani govor. Uvodoma je govoril Hitler o narodnem socializmu in demokraciji in dejal, da ga je nemški narod postavil na sedanje mesto s svobodno odločitvijo 38 milijonov volilcev, katerim je sedaj tembolj odgovoren. Nemški narod ima zaradi tega pravico zahtevati, da mu nepoharvano in odkrito spregovori o vseh vprašanih, ki zanimajo nemški narod in ves svet. Nato je podal pregledno sliko o razvoju Nemčije in njene notranje politike v zadnjih dveh letih, zlasti o gospodarskih razmerah. V Nemčiji se je v zadnjih dveh letih izvršila revolucija, ki je svet še ne razumel. Ta nova Nemčija se ne more več primerjati z Nemčijo preteklosti. Ako se sedaj zavzema za mir, tega ne dela iz slabosti ali bojazni. Nemčija nima namena germanizirati tuje narode ali vsiljevati jim svojo kulturo. Ne veruje pa tudi, da bi se katerikoli narod v Evropi dal v nacionalnem pogledu razlastiti.

Nato je govoril Hitler o stališču Nemčije do zagotovitve miru. Dejal je, da žrtve vojen v zadnjih 300 letih niso v nobenem razmerju z rezultati. Ako bi se bile te žrtve porabile za pametnejše cilje,

bi bili uspehi mnogo večji in trajnejši. Nova Nemčija si želi miru iz najgloblje prepričanja, da ne more nobena vojna zmanjšati splošne evropske bede. Njeni načrti segajo v prihodnjih 10 do 20 let in rabi zato mir. Izjava, ki jo podaja, pomeni zaradi tega mnogo več, kakor bi pomenil vsak podpis na katerikoli pogodbi. Z ozirom na prizadevanja na kolektivno varnost, je segel nazaj do točk predsednika Wilsona in dokazal ob tem, kako bridko je bil svet razočaran, ko se je namesto kolektivnega sodelovanja, ustvarila skupina zmagovalcev in premaganih. Namesto mednarodne razorožitve je nastala razorožitev premaganih in nova oborožitev zmagovalcev. Po načelih, na katerih je nastalo leta 1918. premirje, bi se morala izvesti razorožitev vseh in Društvo narodov bi moralo biti korporacija enakopravnih narodov. Vse to se ni zgodilo in bili so drugi, ki so prvi prekršili ne samo ta načela, ampak tudi mirovne pogodbe. Zaradi tega je Nemčija zapustila Ženevo in se ne more vrniti, dokler se ne dajo zagotovila, da bo postalo Društvo narodov res tisto, kar bi moralo biti.

V svojem skoraj dve in pol urnem govoru se je bavil Hitler s politiko Italije, Rusije, Avstrije itd. in stavil nazadnje 13 točk: 1. Nemčija odklanja obsodbo v Ženevi; 2. nemška vlada je zaradi kr-

šitve obveznosti s strani drugih zavrgla vojaška določila mirovne pogodbe, vztrajala pa bo pri spoštovanju vseh drugih določb, dokler jih bodo spoštovali tudi drugi; 3. nemčija ne bo podpisala nobene neizvedljive pogodbe, spoštovala pa bo vsako sprejeto pogodbo, zlasti tudi locarnsko; 4. pripravljena je sodelovati pri sistemu kolektivne varnosti, odklanja pa naziranje večne veljavnosti posameznih členov mirovnih pogodb; 5. pripravljena je zadovoljiti se z minimumom, ako spozna, da bi maksimum povzročal razdor; 6. pripravljena je skleniti nenapadalne pakte z vsemi sosednimi državami; 7. pripravljena je skleniti poseben letalski pakt, ako to store tudi druge države; 8. glede višine svoje oborožitve se Nemčija ne umakne; 9. pripravljena je pa razorožiti se do določenega minimuma, toda samo ako se razorožijo istočasno vse druge države in v enakem razmerju; 10. pripravljena je pod enakimi pogoji odstraniti vse napadalo orožje; 11. isto velja za razorožitev v zraku in na morju; 12. prepričati se mora vsako zastrupljanje javnega mnenja; 13. pripravljena je sprejeti vsak mednarodni sporazum o nevmešavanju v notranje zadeve drugih držav. Svoj govor je končal Hitler ob 22.20.

Italijanska grožnja Franciji

ITALIJA JE OGORČENA, KER DOVOLJUJE FRANCIJA OBOROŽEVANJE ABESINIJE PREKO DŽIBUTIJA

RIM, 22. maja. Tu se pojavlja veliko nezadovoljstvo proti Franciji, ki dovoljuje še nadalje dobave orožja in streljiva v Abesinijo preko svojega pristanišča v Džibutiju in železnice do Adis Abebe. Italija je baje o vsem tem točno poučena in se ne more ozirati na nobene izgovore. Ta pomoč je Abesiniji dobrodošla, ker bo imela dovelj orožja in streljiva, bo postala še bolj nepopustljiva. Italija pa bo morala spraviti v Airiko še več vojakov in

orožja. To bo v škodo Franciji, ker bo s tem Italija v Evropi znatno oslabiljena. V interesu Francije bi bilo, da bi bila Italija v Evropi močna, toda iz gleda, da zmagujejo v Parizu neki interesi, ki so nasprotni pogodbi zavezništva, ki je bila sklenjena med Italijo in Francijo. V interesu tega zavezništva bi Francija morala opustiti nadaljnje podpiranje Abesinije, ker bo sicer Italija primorana seči po konsekvencah.

Napet položaj v Ženevi

ŽENEVA, 22. maja. V ospredju ženevske politike je sedaj spor med Italijo in Abesinijo. Anglija si prizadeva z vsemi sredstvi, da bi preprečila grozečo vojno, obenem pa ohranila tudi Društvo narodov. Njen položaj je pa zelo težaven, ker je Italija v splošnem zelo nepopustljiva. Na drugi strani pa pošilja Abesinija neprestano nove apele in poročila o položaju. Abesinski cesar zahteva mednarodno arbitražno komisijo, v nasprotnem primeru pa hoče prenesti ureditev Društvu narodov in s tem tudi vso odgovornost za posledice.

rikalci pa 3 mandate, skupaj torej 9 od 142 mandatov, tako, da jih imajo sedaj le 133. Pridobili pa so Slovaki (Hlinkovi klerikalci in avtonomisti) 1. češkoslovaški obrtniki 5, Kramarjevi demokrati in pristaši Stříbrnega pa 2 mandata, skupaj 8 mandatov in imajo sedaj v parlamentu vsi skupaj 56 poslancev (prej 48). Komunisti so ohranili svojih 30 mandatov, če-

Češkoslovaška pu
volitvah

PRAGA, 22. maja. Kakor poročajo listi, bo odstopila vlada šele po volitvah v deželne in okrajne zbornice, ki bodo prihodnje nedelje. Posebne spremembe v dosedanjih vladnih koalicijah ni pričakovati, ker obstoja že očitno sporazum, da se ohrani sedanja koalicija in okrepi še s pristopom češke obrtniške stranke. O vstopu Nemcev v vlado spričo odpora Čehov proti Henleinu ni mogoče govoriti. Ker dobijo po volilnem zakonu za senat največ glasov najmočnejša stranka, pri-pade Henleinovim Nemcem v senatu 23

škoslovaški fašisti so jih pa dobili 6. Te spremembe gotovo ne bodo mogle uplivati na nadaljnji razvoj notranje politike Češkoslovaške, ki bo stala še dalje na podlagi parlamentarne koalicije vseh pozitivnih strank ter na temeljih popolne svobode političnega udejstvovanja in demokracije. »Otok« je ohranil svoj ustroj in ostane še dalje »otok«.

do 25 mest, ker so dobili en in črt milijona glasov.

PORTUGALSKA PRED
REVOLUCIJO.

LIZBONA, 22. maja. Na Portugalskem postaja notranji položaj vedno bolj vznemirljiv. Po uvedbi avtoritarnega režima se pojavlja zlasti med levičarji močan odpor, ki vodi do revolucije. Vlada je baje izvedela za načrt prevrata in ukrenila vse potrebno za obrambo režima. Sama vlada se je umaknila na neko torpedovko v lizbonskem pristanišču. Položaj je zelo kritičen.

OBOROŽITEV AVSTRIJE.

CELOVEC, 22. maja. Polkovnik Adam, tajnik Domovinske fronte, je govoril v nekem govoru o vojaški dolžnosti in dejal, da bo Avstrija v najkrajšem času organizirala svojo redno vojsko, nihče pa ne sme misliti, da se bodo ob tej priliki mogli polastiti orožja sovražne države.

NOVE OBSODBE V AVSTRIJI.

SOLNOGRAD, 22. maja. Tukajšnje sodišče je obsodilo znova 21 narodnih socialistov, od teh 17 na smrt. Smrtne obsodbe so pa sedaj znižane na ječo od 10 do 20 let.

STABILIZACIJA VALUT.

LONDON, 22. maja. »Daily Herald« poroča o pogajanjih med državnimi bankami Anglije, Francije in Amerike glede stabilizacije valute. Za pogajanja se zlasti zanima Francija, ker bi na ta način mogla zmanjšati vrednost franka brez strahu pred inflacijo.

NESREČA PREDSEDNIKA
MINGERJA.

BERN, 22. maja. Avtomobil švicarskega predsednika Mingerja se je po nesreči. Minger sam je le lažje ranjen.

Dnevne vesti

Mesto in dežela, Sokol te vabi

Apel meščanstvu in podeželskim sokolskim edinicam

»Krepimo se! Združimo se!« sta načelna gesla, iz katerih črpa naše sokolstvo svojo moč in silo. V kreposti in slogu hoče in bo privedlo Sokolstvo naš narod k zaželenim najvišjim smotrom vseh človeških teženj. Prva in splošna naloga naših Sokolov pred drugimi poklicnimi ljudmi je čuvati narod v tisti vsestranski telesni in duševni ter navedeni čistosti, ki ne dovoli, da bi se pojavilo kakšno izprijenje. Telovadba je tisto sredstvo, ki vzposablja naše Sokole, da so kos svojim težavnim nalogam, globoka in stroga sokolska nacionalna zavest jih podžiga pri izpolnjevanju Tyrševe oporoče in povzdiguje njihov ponos, da sokolska misel preplavlja ves slovanski svet.

Vzvišene so torej sokolske ideje in plemenito je delo naših Sokolov. Dolžnost nas vseh je, da posvetimo sokolskemu gibanju vso pozornost. Naši javnosti je že znano, da se marljivo in disciplinirano pripravljajo za javni pomladni nastop v Ljudskem vrtu, ki bo v nedeljo 26. tm. popoldne vseh šestih mariborskih in bližnjih okoliških društev in da bo ob tej priliki nastopilo nad 1.600 telovadcev in telovadk, ki bodo s svojim nastopom javno izpričali sadove smotre in sodobne sokolske vzgoje. Njih nastop pa ne sme biti samo zadeva pripadnikov Sokolstva, marveč mora biti društven pojav, ki mu mora izkazati vse mesto pa tudi dežela svoje najtoplejše simpatije s svojo prisotnostjo. Nastopajoči sokolski oddelki jamčijo, da bo njih izvajanje pestrega sporeda revija sokolske telovadbe in manifestacija sokolske misli, ki se ji moramo priključiti vsi, ki želimo dobro svojim in svojemu narodu. V nedeljo 26.

tm. popoldne se mora zgrniti na idiličnem Ljudskem vrtu ves Maribor in na ta način pokazati, da je sokolski in da zna ceniti pomen vseslovanske sokolske ideje.

Ker se bo nedelja pretvorila v pomladni praznik vsega mariborskega Sokolstva in ker bodo prihiteli v mesto tudi tisoči z dežele, ki so svojo udeležbo že prijavili, bi bilo umestno, da bi tudi mestna občina mariborska in druga državna oblastva posvetila temu dogodku svojo pozornost. Mestna občina in državna oblastva naj razobesijo zastave na svojih zgradbah. Meščani pa naj okrase okna svojih stanovanj s cvetjem in zelenjem vsaj v onih ulicah in cestah, kjer se bo pomikal slavnostni sokolski sprevod. Niso to zahteve, to je čut dolžnosti in skupnosti, mimo katerega Maribor ne bi smel na sokolski praznik.

Poseben apel pa naj bi veljal zlasti podeželskim sokolskim edinicam, ki naj bi izkoristile to izredno priliko za izlete v Maribor. Sokolska društva in čete naj bi se pripeljale na okrašenih kmečkih vozovih, avtomobilih ali kolesih. Bližnja društva in četa naj bi organizirala na ta dan popoldanske peš izlete za članstvo in mladino. Nastop šestih mariborskih sokolskih društev jim bo dal novih pobud in veselja ter novih smernic za njihovo nadaljnjo sokolsko delo. Obenem pa bo najlepša priprava za letošnji župni nastop.

Pričakujemo, da bo vsa mariborska javnost, pa tudi podeželje, dobrohotno upoštevala izražene želje in da se bo dostojno in z veseljem pripravila za prvi letošnji pomladni sokolski praznik.

Nočna lekarniška služba. Jutri bosta imeli nočno lekarniško službo Savostova lekarna pri »Magdalen« na Kralja Petra trgu in mestna Minašikova lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Naval na mariborsko bolnišnico. Od Novega leta do danes je bilo sprejetih v mariborsko bolnišnico 4318 bolnikov. Naval na mariborsko bolnišnico je dokaz, da stopa med drugimi problemi v ospredje tudi pereč problem razširitve in povečanja mariborske bolnišnice. Ni to zadeva samo našega mesta, marveč je nujna zadeva vsega širšega podeželja in pa naše banovine.

ADVOKAT

DR. ŠTUPICA MARIJAN

naznanja, da bo odprl dne 1. junija 1935

advokatsko pisarno pri

Sv. Lenartu v Slov. goricah

ZA SOKOLSKI JAVNI NASTOP, ki ga priredi šest mariborskih in okoliških sokolskih društev v Ljudskem vrtu v nedeljo 26. t. m. popoldne, si nabavite pravočasno vstopnice vnaprej v trgovini Franja Bureša. Po nastopu bo na letnem telovadišču Sokola Matice veliko narodno veselje. Pri nastopu in pri veselici bo sodelovala celotna vojaška godba.

Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Zopet se vrše nove naprave v lepem domu. Gradijo nov paviljon, razširjajo in popravljajo kopalni bazen, na novo urejajo dekleško igrišče. Vse je marljivo na delu, da bi čim udobnejše pripravili našim malim počitnicarjem. Saj pa tudi ni lepšega, cenejšega letovanja za deco, kakor je v klimatsko-zdravstvenem domu kraljice Marije. Ni boljše za mladino, ki je 10 mesecev bila zaprta v zaduhli šolski sobi, kakor naše južno Pohorje. — Lepi dom, kjer nudijo otrokom oddih zelene trate, dišeči gozdovi, zlaninsko solnce, čisti zrak, voda za kopanje, tečna in izdatna hrana, vsakovrstne igre ter izleti po zelenem Pohorju. Deca je pod nadzorstvom mladinskih vodj. Zdravstveno zaščito pa opravljata zdravnik in sestra, ki sta stalno v počitniškem domu. Podrobna navodila in informacije daje društveno tajništvo: Maribor, Strossmajerjeva ulica 30, Dečji dom.

Predavanja o tuberkulozi. Da se sezna ni tudi naš delavec z nevarnostmi zavratne ljudske bolezni jetike, kako se prenaša in razširja, zlasti pa kako se je najbolje varujemo in obranimo, je ekspozitura OUZD v Mariboru organizirala propagandna predavanja, ki bodo v času od 23. do 25. maja t. l. v vseh večjih industrijskih obratih in sicer: V tovarni Hutter & drug, Doctor & drug, Mariborska tekstilna tvornica, Karl Thoma, Jugosvil-Rosner, Teksta, Zelenka & drug, Avgust Ehrlich in Stanko Bren. Predavali bodo zdravniki OUZD, in sicer šef zdravnik g. dr. Jože Sekula, g. dr. Alfonz Wankmüller, g. dr. Rudolf Lovrec in specialist za tuberkulozo gosp. dr. Valentin Varl. Ker so gg. tovarniki pristali na predavanja ter s tem izkazali naklonjenost in razumevanje teh poučnih in koristnih predavanj, vabi ekspozitura OUZD vladno vse delavce in nameščence, da se jih polnoštevilno udeležijo.

Zaključek samaritanskega tečaja zavarovancev OUZD. V nedeljo, 26. maja t. l. ob 10. uri popoldne polagajo zavarovanci OUZD kot samaritanski kandidati zaključne izpite v prostorih rešilne postaje v Mariboru, Koroška cesta 12. Po opravljenih izpitih se razdelijo zadevne diplome Rdečega križa.

Narodni tabor na severni meji. Ob Binkoštih bo na izletni točki pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu velik narodni tabor, ki ga je organiziral propagandni odsek studentske Narodne obrane. Tabora se bodo udeležile vse mariborske nacionalne organizacije, sodelovala pa bo tudi železničarska godba »Drava«. Torej ob Binkoštih ves nacionalni živeli k Sv. Duhu na Ostrem vrhu!

Naša industrijska in obrtniška podjetja bodo na XV. Ljubljanskem velesejmu od 1. do 11. junija 1935 zopet stopila pred javnost, da pokažejo sadove svojega pridnega dela, marljive vztrajnosti in življenjske sile. Dokazali bodo, da se ravna po geslu življenja »V delu je moč«. Le-

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 22. maja ob 20. uri: »Prebrisan Amor«. Znižane cene. Red D. Zadnjič. Četrtek, 23. maja ob 20. uri: »Poljska kri«, ab. B.

Petek, 24. maja: Zaprto.

Sobota, 25. maja ob 20. uri: »Hofmannove pripovedke«, Red C. Gostovanje primadone ljubljanske opere Zlate Gjungenac-Gavella.

Primadone ljubljanske opere Zlate Gjungenac-Gavella gostuje v soboto, 25. maja v vseh treh sopraskih partijah popularne opere »Hofmannove pripovedke«. Zlata Gjungenac-Gavella je pevka krasnega, kultiviranega glasu, obenem pa je tudi odlična igralka. Je ena najboljših pevk v državi sploh in uživa velik sloves tudi izven naših meja. Mariborskemu občinstvu je gotovo še v spominu izza gostovanja kot Marijica v »Faustu«. Sobotna predstava za red C.

Lastnike blokov opozarjamo, da porabijo svoje bloke čimprej, ker bo to sezono le še nekaj predstav in bo zaključek sezone okoli prvega junija. Obenem naprošamo vse one p. t. abonente in lastnike blakov, ki so s plačevanjem obrokov v zastanku, da blagovolijo čimprej zadostiti svoji obveznosti.

KINO

GRAJSKI KINO

Danes zadnji dan »Zvezda je padla z neba«. Krasen vefilm. Poje JOSEPH SCHMIDT. — Jutri v četrtek premiera

„CIGANSKA KRI“

Krasni naravni posnetki, zimski sport, smeh in zabava. — Pri večernih predstavah varijetejski spored.

Kino Union. Zadnji dan »Knez Voroncov«, Brigita Helm. Četrtek »Petrogradske bele noči«.

tošnji Ljubljanski velesejem bo revija uspehov doseženih v težkem boju za obstanek, bo praznik neumornega in neustrašnega gospodarskega dela našega človeka. Na velesejmu bodo zastopane vse glavne panoge industrijske in obrtne proizvodnje. Posebno bogate bodo razstave poljstva, tekstilnih izdelkov, preprog, usnja, čevljev, galanterijskih izdelkov, poljedelskih strojev, avtomobilov in najrazličnejših praktičnih novosti. V okviru letošnjega pomladanskega velesejma bomo imeli tudi štiri posebne razstave: gasilsko, gospodinjstvo »Žena in obrt« z veliko modno revijo, razstavo domače volne in razstavo domačih malih živali. Obiskovalci imajo 50% popust na železnice. Ko kupijo vozno karto, naj zahtevajo tudi rumeno železniško izkaznico za Din 5.— Na velesejmu dobe potrdilo o obisku, nakar jim vozna karta z železniško izkaznico velja za brezplačni povratek.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 23. t. m. Ob 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, vreme, obvestila; 13.15: plošče; 14: vreme, spored, borza; 18: plošče; 18.20: slovenščina za Slovence; 18.40: čas, poročila, spored, obvestila; 19: razprave; 19.30: nacionalna ura; 20: za zabavo in ples; 20.30: prenos koncerta kraljeve garde iz Beograda; 21.30: čas, poročila, spored; 22: plesna godba.

»Službeni list dravske banovine« objavlja v letošnji 40. številki: Uredbo o spremembi zakona o zatiranju spolnih bolezni, uredbo o pogojih, po katerih smejo opravljati pomočniške in mojstrske izpite učenci, zaposleni v delavnicah in podjetjih, ki ne spadajo pod zakon o obrti; pravilnik o opravljanju mojstrskih izpitov iz rokodelskih strok; spremembe in dopolnitve pravilnika o določanju in vračanju varščin, oprostitve deviznih predpisov, odločbe k zakonom o državnih in samoupravnih uslužbencih ter razne objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 15.2 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 7.9 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 738.5, reduciran na ničlo pa 736.7; relativna vlaga 68; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved napoveduje poslabšanje vremena.

Popis prebivalstva Maribora in okolice

Veliki adresar za mesto Maribor in okolice!

Te dni popisujejo posebni popisovalci mestne občine mariborske prebivalstvo mesta Maribora po stanju o polnoči dne 23. maja t. l.

Seznami, izvršeni na podlagi tega popisovanja, se izročijo Tiskovni založbi v Mariboru za objavo celotnega prebivalstva v adresarju. Adresar bo zaradi tega v redki priljubljenosti, da bo vseboval tako najnovejšo uradno podatke. Vrednost adresarja bo zaradi tega mnogo večja, kakor je navadno vrednost takih adresarjev, katerih podatki bazirajo na starih zapiskih. Pripominjamo, da je to sploh prvi adresar našega mesta in okolice, ki bo pa vseboval tudi podatke mest Celja in Ptuj in iz vseh 13 srezov bivše mariborske oblasti. S popisom prebivalstva se zaključijo zbiranje podatkov za adresar, ki je že v tisku. Opozarjamo zaradi tega vse zainteresirane, kakor trgovce, obrtnike, industrije, inženjerje, zdravnike, urade in vsa društva, da imajo samo do 30. tm. prilžnost, uvrstiti v adresar bodisi inšerat bodisi podatke. Popisovalci so pooblaščen, da od vsakega sprejemajo naročila in želje glede adresarja.

Posebej pa se še obračamo do naših pridobitnih krogov, v kolikor se še niso odzvali z oglasi. Velika večina je to storila, vendar so še nekateri, ki še danes niso uvideli važnosti našega adresarja. Vsa potrebna pojasnila daje uprava »Večlikega adresarja« pri Tiskovni založbi, Maribor, Gregorčičeva ul. 26, telefon 29-70.

Nagla smrt. V nedeljo ponoči je zadet od kapi umrl v Mariboru, Koroška cesta nadučitelj v p. g. Matija Zver. Pokojni je bil rojen pred 68. leti v Nedelici v Prekmurju, učiteljske je dovršil v Čakovcu, služboval je kakih 8 let v Kančevih in potem kot upravitelj 27 let v Kuzni v Prekmurju. L. 1925. je stopil v pokoj ter živel nato deloma v Slivnici, na Tezmem in zadnja leta v Mariboru. Zaprta vдова in tri odrasle otroke. — Pogreb se vrši danes ob 16. uri na Magdalenskem pokopališču. Lahka mu zemlja, preostalim žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Na izredni seji podružnice Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev podružnice Maribor, dne 14. t. m. je bil izvoljen za predsednika podružnice dosedanj II. podpredsednik g. Jože Vokač. Dosedanji predsednik podružnice g. Avgust Lukačič je odložil svoje mesto zaradi izvolitve za narodnega poslanca.

Vojaški oddelk mestnega poglavarstva v Mariboru razglašja, da bo ponovna razglasitev razporeda obveznikov na travniku vojaškega vežbališča na Tezmem v nedeljo, dne 26. maja 1935 ob vsakem vremenu z začetkom ob 7. uri zjutraj ter traja nepretrgano do 6. ure zvečer. Razglasitve se morajo udeležiti vsi oni obvezniki rojeni leta 1885—1913, ki so vojaško pristojni v mesto Maribor in bivajo v mestu ali njegovi neposredni bližini, ki se pa 19. maja 1935 razglasitve razporeda iz kateregakoli vzroka, niso udeležili. Od te dolžnosti so izvzeti: vsi obvezniki, ki stanujejo v Mariboru, niso pa vojaško pristojni v Mariboru; ki so se razglasitve že udeležili 19. t. m., rezervni častniki, vsi duhovniki ter vsi stalno in začasno nesposobni. Mestni avtobus bo vozil tudi to nedeljo od 6.30 do 18. ure z Glavnega trga na Tezensko vežbališče in nazaj.

Z »Mariborskega otoka«. Kopališče in restavracija na otoku sta otvorjena. Voda v bazenih ima ugodno temperaturo, solnčenje pa je naravnost idealno. Danes je znašala temperatura vode v velikem bazenu 19 stopinj, v srednjem 20 stopinj, v otroškem 21, na zraku pa 22 stopinj. Za obisk otoka z avtobusom so najprimernejši časi za odhod z Glavnega trga ob 9.55, ob 13.55 in ob 14.55, za povratek z otoka pa ob 14.5 in ob 18.35. Kopalci naj se zbirajo vselej pred avtobusno postajo na Glavnem trgu, ker bodo vozili avtobusi redno tudi po potrebi. Mimo sportnih igrišč, ki so letos skrbno negovana, je dobilo kopališče na otoku tudi novost v prostoru za balincanje. Prostor je v gozdu tik ob kopališču v prijetni senci in so igralcem na razpolago nove krogle iz »santus lesa«, ki bodo privlačile vnete igralce, zlasti pa naše upokojence. Balincanje je kopalcem brezplačno na razpolago. Mariborčani uživajo vodo, zrak in solnce na našem idiličnem »Mariborskem otoku«, ki je nedvomno najlepše kopališče v naši državi.

Union čokolada Union kakao Union bonboni

Ankete in statistike

Položaj našega obrtništva in kmetijstva v luči števil

Beograjska »Politika« je pred nekaj tedni izvedla malo anketo z vprašanjem na večje število bankirjev, industrijcev, obrtnikov in kmetov o tem, kakšen je sedanjí njihov gospodarski položaj. Prejela je 33 odgovorov. Značilna je bila vsebina odgovorov: vsi bankirji in industrijci so odgovorili, da jim je bolje, obrtniki in kmetje pa, da je njihov gospodarski položaj zelo težak. Vsebinska teža odgovorov ne more presenetiti nikogar, komur so dobro poznane današnje gospodarske razmere. Saj smo glede položaja našega obrtništva še te dni imeli priliko se pogledati v prav zanimive številke, ki jasno dokazujejo, da rentabilnost obrtnih poklicev stalno pada. Statistika izkazuje, da so dohodki obrt. padli povprečno v l. 1934 napram letu 1927 za 60%, od 8 milijard na 3.2 milijarde dinarjev. Obrtniške organizacije sicer navajajo med razlogi tudi kmečki moratorij, kar pa ne more držati, ker se ta moratorij nanaša samo na kmečke dolgeve obrtnikom pred 20. aprilom 1922, in še tu ne na vse. Glavni vzroki so torej nedvomno drugje, predvsem pač v vedno večjem izpodirivanju malega obrtnika s tržišča s strani industrije, ki se je polastila predvsem čevlarske, krojaške, pa tudi že raznih drugih strok. To priznava v svojem letnem poročilu tudi beograjska obrtna zbornica, ki konstatira, da je industrija izboljšala svoj položaj deloma na račun obrtništva, deloma tudi s tem, da so industrijski karteli cene nekaterim surovinam in polfabrikatom tako visoko navili, da so malemu obrtniku mnogo-krat nedostopne.

Da je položaj obrtništva res izredno težak, dokazujejo tudi sledeče statistične številke, ki jih je nedavno objavila ljubljanska Zbornica za trgovino in obrt za celo območje dravske banovine za prvo četrtletje 1935: **Odjavljenih** je bilo v tem času: 461 obrt. napram 688 v istem razdobju l. 1934 in napram 922 v l. četrtletju 1933; 387 **trgovin** (648, 844); 85 **gostiln** (108, 81); 2 **indust. podjetja** (5, 3); **prijavljenih** pa jih je bilo v istem času: 223 obrt. (274, 278); 170 trgovin (197, 234); 59 gostiln (61, 99); 6 industrijskih podjetij (6, 11). Te številke govore jasno: edino v industriji je število novov prijavljenih obratov večje kakor odjavljenih, dočim je v obrti in trgovini to število še vedno mnogo manjše. Res je, da število odjav pada napram prejšnjim letom, toda ne kot znak izboljšanja položaja obrtništva, ampak kot znak skoro že popolne onemoglosti obrtniškega stanja.

O položaju našega kmetijstva razpravljati bi se reklo nositi vodo v morje. Sklepi in zahteve raznih kmetijskih zborovanj in organizacij govore dovolj jasno. Že struktura našega kmetijstva sama, kakor jo je objavilo v številkah kmetijsko ministrstvo, nam nudi dovolj žalostno sliko. Te številke nam predvsem povedo, da ima 95% malih in srednjih posestnikov komaj 49% vse zemlje v državi v svojih rokah in 45% katastr. čistega dohodka, 5% veleposestnikov pa 51% zemlje in 55% katastr. čistega dohodka. Te številke nam nadalje povedo, da ima 9800 posestnikov nad 100 ha zemlje (skupno 1.171.000 ha), 6070 nad 200 ha (skupno 1.113.000 ha), 3290 nad 500 ha (skupno 1.798.000 ha), 2020 pa nad 1500 ha (skupno 3.110.000 ha), dočim ima 78% vseh posestnikov komaj povprečno nekaj nad 2 ha zemlje s povprečnim katastro čistim dohodkom 240 Din. Že te številke same jasno dokazujejo, da je ogromna večina naših kmetovalcev danes v položaju večjih revežev, kakor so industrijski delavci. Saj je naravno, da ta ogromna masa 78% vseh posestnikov, ki ima povprečno komaj po 2 ha zemlje, po večini ne pridelava dovolj niti za svoje preživljanje, kaj šele da bi z odprodajo mogli dobiti sredstva za nabavo najpotrebnejše obleke, obutve in drugih vsakdanjih potrebščin.

to številke, ki jih je tudi nedavno objavil statistični oddelek kmetijskega ministrstva, in ki kažejo napredek v posameznih panogah kmetijskega gospodarstva v pogledu množine pridelka. Tako n. pr. izkazuje ta statistika povečanje posejane površine tekom zadnjih 10 let za 3.033.993 ha in da se je v zvezi s tem stalno dvigal pridelek pšenice in koruze. — Število razne živine se je v zadnjih 10 letih dvignilo od okroglo 16 na okroglo 18 milijonov glav. Dvignilo se je tudi število sadnih dreves: zlasti jablan in hrušk, in edino sliv je v l. 1934 bilo 38.452.314 napram 49.357.420 v l. 1924. Ta zvišanja produkcije v posameznih kmetijskih panogah pa seveda niti zdaleč ne dokazujejo izboljšanja položaja kmetijstva.

stva, ampak samo krepko voljo našega kmetovalca, da bi se dvignil iz gospodarske mizerije, česar pa ne more, ker so prav zaradi stalnega porasta produkcije, pa zaradi stalno padajoče možnosti prodaje cene padle na nivo pod pridelovalne stroške in leže ogromne količine blaga neprodane. Tu je nujno potrebna uvedba načrtnega gospodarstva, toda ne po kakih neumnih birokratskih formulah, ampak na osnovi potreb, ki jih diktira živo gospodarsko življenje.

Položaj našega kmetovalca in obrtnika kategorično zahteva spremembo državne politike v smeri večje zaščite njihove, ki pa se ne more in ne sme izživljati v moratorijih in podobnih zdravilih, ki so samo za trenutno olajšanje bolečin, ampak v globoko zamišljeni reviziji celokupne gospodarske politike naše države.

V—S—

Obrtna razstava v Ptuiu

VELIK POMEN IN USPEH NAJMLAJŠEGA NARASČAJA.

Dne 12. maja t. l. je priredilo vodstvo obrtno-nadaljevalne šole skupno z Obrtnim društvom za Ptuj in okolico v Ptuiju razstavo vajeniških risb in črtanj, kakor tudi praktičnih izdelkov v treh razredih mestne deške osnovne šole v Ptuiju. Ureditev razstave same, ki je bila prva te vrste v povojnih letih, in se je po svoji ogromni obsežnosti razstavljanih risb in predmetov vseh panog obrti, morala urediti v treh deljenih šolskih prostorih, je bila z ozirom na majhne prostore kaj posrečeno urejena, tako, da je nudila obiskovalcu nazorno sliko vsega ogromnega dela šole, katerega so posamezni strokovni učitelji tekom šolskega leta z neizodostnimi denarnimi sredstvi in pomanjkljivimi učnimi pripomočki dosegli pri vajencih. Pred otvoritvijo razstave je pozdravil sreski šolski nadzornik g. Josip Gorup kot vodja obrtne nadaljevalne šole, vse navzoče zastopnike oblasti, predvsem namestnika sreskega načelnika g. Rozmana, mestnega predsednika g. Jeršeta, banskega svetnika g. dr. Senčarja, zastopnika TOI svetnika g. Milko Senčarja ter predstavnika Obrtnega društva v Ptuiju g. Josipa Berliča kakor tudi vse načelnike posameznih zadrug, navzoče občinstvo in vajeniški paraščaj. Zatem je imel govor mestni predsednik in predsednik šolskega odbora g. Jerše, ki je v svojem govoru podal zagotovilo, da bo mestna občina kakor dosedaj zmiraj našla dovolj prilik in razumevanja, da se našemu naraščaju da priložnost, da se naobrazira strokovno in vzgoji v nacionalnem duhu. Poudarjal je zlasti tudi, da se bomo ohranili raznih uvozov manj vrednih fabrikatov le na ta način, ako bomo v zadostni meri producirali doma in zaposlili domačega obrtnika.

Otvoril je nato razstavo, ki nam je nudila toliko raznovrstnih risb in načinov osnutkov za razne predmete, da ni bilo mogoče v kratki dobi štirih ur temeljito pregledati na stotine razstavljenih risb in predmetov. Ta razstava je pokazala, kako malo razumevanja in stikov

je bilo dosedaj med vzgojitelji vajencev in strokovno šolo. Šola, ki je to razstavo priredila, je pokazala vso veliko delo, katero vrše vajenci pa so se tem potem predstavili naši javnosti, vsak po svoji pridnosti.

Občinstvo je imelo priliko, spoznati se s tem delom. Številni obiskovalci razstave pa so se naravnost čudili današnjemu vzgojnemu napredku šole. Pravilno je neki mojster vzkljnil o svojem vajencu: »Nisem mislil, da je to naš napravljen. Mi svoječasno kot vajenci tega nismo zmogli...« V teh besedah izkušenega mojstra je vse povedano, zato gre predvsem celokupnemu učiteljskemu zboru s tega mesta vse priznanje nad velikim delom, katerega ono poštvalno vrši v obrtno-nadaljevalni šoli in naj mu bo v zadoščenje in priznanje, da so številni obiskovalci izrazili željo, da se te razstave v bodoče vršijo vsako leto. Takim razstavam pa se naj priključijo še praktični izdelki v večji meri, za kar pa bi bilo želeli, da bi mojstri istotako vzgojno posegali in vzpodbujali vajenca k ustvarjenju, kakor to vrši v polni meri šola v teoretičnem oziru. Ako bo ta zveza, ki se je ustvarila na dan razstave med šolo, občinstvom in mojstri ostala trajna, potem se nam v bodoče ne bo treba bati za naš naraščaj, ko bo dorasel, da bo eden najmočnejših stebrov ustvarjanja v naših narodnih in gospodarskih prilikah.

Ob zaključku razstave so bili najpridnejši vajenci primerno nagajeni z raznimi strokovnimi knjigami in praktičnim orodjem, za kar so prispevale kovinarska, krojaška in čevlarska zadruga kakor tudi odbor za strokovno naobrazbo trgovskega in obrtniškega naraščaja v Ptuiju ter jim bodi tem potom izrečena najiskrenejša zahvala. Vsem pa, ki so omogočili tako lepo razstavo, naj bo v zadoščenje, da so izvršili veliko nalogo, o kateri so se vsi številni obiskovalci tako laskavo izražali. Zvečer se je vršil v restavraciji Berlič družabni večer učiteljstva in mojstrov, ki je potekel nad vse pristrčno.

Poziv staršem srednješolcev

POGLOBITEV STIKOV MED SLOVENCMI TER ČEHI IN SLOVAKI.

V naših krajih živi mnogo Čehov, ki so zaposleni v raznih industrijskih podjetjih. Tudi na kulturnem področju imamo s Čehi živahne stike. Velika ovira še večjemu zblizanju je pa pri nas neznanje češkega jezika, ker le malo naših dijakov se ga uči. To kar se nauči naša mladina v večernih jezikovnih tečajih, je premalo, da bi zadostovalo za praktično uporabo. Izpopolnitev v jezikovnem znanju bi bila zelo koristna, ker bi omogočala našemu naraščaju poznavanje češke literature; še več bi bilo vredno, ako bi omogočili absolventom srednjih šol, da obiščejo Češkoslovaško in se tako spoznajo z gospodarskim in kulturnim napredkom češkega in slovaškega naroda.

V naših srednjih šolah se poučujejo predvsem francoščina in nemščina ter prav malo privatno ali neobvezno češčina in ruščina, tako da se spoznava in povečuje kulturno delo Francozov in Nemcev, ki je res veliko, ali nič manjše ni rusko, češko, oziroma poljsko.

Praga hrani toliko dokazov veličine češkega duha, da se lahko s ponosom stavi v isto vrsto, kakor glavna mesta drugih narodov. V prejšnjih letih so študirali mnogi naši akademiki v Pragi ali Brnu in spoznali češki narod pri njegovem gospodarskem in kulturnem delu. Tudi sedaj daje naša država podporo nekaj profesorjem in dijakom, da si lahko ob počitnicah ogledajo Češkoslovaško;

obratno daje Češkoslovaška svojim profesorjem in dijakom podpore, da si ogledajo našo domovino.

Za vzajemno spoznavanje in zblizanje med prosvetljenimi narodi je že pred svetovno vojno bil običaj, da so starši pošiljali svoje odrasle sinove in hčere k posameznim rodbinam v sosedne države in sami sprejemali odrasle otroke v oskrbo in vzgojo; tako niso imeli drugih stroškov, kakor za vožnjo tja in nazaj. Ta način so uporabljali posebno uradniški starši v Nemčiji in Franciji, da so svojim otrokom omogočili ob počitnicah bivanje v tuji deželi.

Da bi dali priliko tudi naši mladini za spoznavanje Češkoslovaške, smo se namenili, da poskusimo za letošnje počitnice izmeniti nekaterih dijakov višjih razredov srednjih šol na način, ki je že v navadi med Francozi in Nemci ter Angleži, t. j. da se starši prijavijo, ako žele, da bi šel njih otrok ob počitnicah v Prago, v Brno ali v Bratislavo in so zato pripravljeni prevzeti v oskrbo fante približno iste starosti, ki bi jih iz Prage, Brna ali Bratislave poslali starši v naše kraje. Da pridejo otroci res v dobro varstvo in oskrbo, bi si prizadevali posredovalci, ki bi dajali tudi vsa navodila.

Ker nimamo še poročil iz Češkoslovaške, prosimo, da nam tisti starši, ki so načelno pripravljeni poslati otroka, pošljejo neobvezno na spodnji naslov prijave, ki naj vsebujejo: a) naslov staršev, b) ime, starost dijaka in razred, ki ga je dovršil, c) kam naj bi šel (Praga, Brno, Bratislava), d) želje glede vzgoje, d) ugodnosti, ki bi jih nudili otroku, ki ga sprejmejo v zameno. Podrobna navodila še slede. Zveza društev »Šola in dom«, Ljubljana, Kongresni trg 7-I.

Kmetijska šola na Grmu

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto celoletne šole 15. septembra 1935. Sprejme se 30 učencev. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje, kolokovane z Din 5.— je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 1. avgusta 1935. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo staršev odnosno varuha (kolek 2 Din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezna izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa da povrne zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev. Navesti je tudi točen naslov in zadnjo pošto, Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Oskrbnina znaša od 25. do 300 Din po premoženjskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno naprej. Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Taki prosilci naj zaprosijo za podporo še pristojni sreski kmetijski odbor ter naj predložijo prošnji za sprejem v kmetijsko šolo izkazilo o višini prispevka kmetijskega odbora. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni učenci absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN

84

Male Lydijine škarje iz bele kosti so nadaljevale — to je gospa Féniganova dobro opazila — svoje delo brez najmanjšega presledka, celo brez najmanjšega drhtljaja. Le komaj polglasno je pripomnila: »Sreča, da se Richard ni vrnil«, nato je pa pomislila, če ni s tem dejala: »Po vseh tistih grožnjah z umorom princa bi ga gotovo obtožili... Še sama bi mogla to verjeti...« Ta misel je potem ni več zapustila in ko se je Delcrous, prišedši iz Corbeila, pomudil nekaj časa pri njima v gradu in ga je slišala, kako razpravlja s svojim zapisničarjem o vseh mogočnostih tega dogodka, si je skoraj glasno čestitala, da je mož zdoma; toda neki skrivnostni nagon jo je pri tem vendarle motil. Zaradi tega je bil docela razumljiv njen strah, ko je opoldne zagledala pred paviljonom Richardovo torbo in prtlijo.

»To je prišlo z omnibusom iz Ville-neuve«, je dejala vrtarka. »Gospod Richard pa je odšel skozi gozd.«

Lydiji se je tisti hip zazdelo, da umira, ker jo je vso prevzelo prepričanje: »On je ubil Charleya...«

Naenkrat si je predočila, kako se je vsa ta drama mogla dogoditi. Njen mož je prišel dan prej, da jo preseneti, princ

je bil skrit v travi pri ograji parka, spopadla sta se, napad jeze in umor je bil izvršen. Posameznosti so ostale nepojasnjene, to pa je v začudenju in občudovanju ni motilo; kajti občudovala je svojega moža, da si je upal tako boječ in tak slabič, tako otroški moški, ki mu je prisojala samo sposobnost obupovanja in ihtenja, storiti tako dejanje. Biti je moral ves obseden od ljubosumnosti. In v tej svoji tesnobi je občutila v sebi neko nežnost, neko hvaležnost, neko vročičnost sladke ljubezni, ki se je še povečala, ko se je Richard pojavil na ovinku drevoreda, shujšan in ožgan od solnčnega žara Afrike, od veselja bleščajočih oči in je v vsem njegovem bitju bilo nekaj moškega, nekaj odločnega, česar prej v njem ni opazila.

Mati je bila naslonjena na Lydijino roko in je zaustavljala sinahino naglico, dočim je sama v svoji nestrpnosti že od daleč zaklicala sinu: »To ti je misel, ne obvestiti nas! Ko bi samo vedel, kako smo se prestrašili, ko smo zagledali tvojo prtlijo, tebe pa ne... Zlasti po tem groznem dogodku...«

»Res je, moji dragi, izbral sem si neprimkladen dan.«

Utihi je, da pohiti v naročje materi in privije istočasno na srce Lydijo, katere nežni obraz je moral poiskati pod njenim širokim rdečim klobukom. Opazil pa je, da je čisto mrzla in trepeče, in je to tudi glasno pripomnil. Ni mu odgovorila, a mati, ki je razumela njuno potrebo, da ostaneta sama, je pohitela z Delcrousom naprej.

Richard je kakor pijan od veselja neprenehoma privijal k sebi svojo ženo, kakor stiska berač svoj kruh ali brodolomec rešilni pas; skoraj pri vsakem koraku se je ustavil, da jo pogleda in jo v globino oči vpraša: »Čemu trepečeš? Zakaj so ti roke in ustnice ko led? Moj nepričakovani prihod te je lahko zmedel, sedaj pa je to že prešlo... Da ni morda groza, prepadenost zaradi te smrti?«

»Ah, ne!« je odgovorila s takim poudarkom, da ji je moral verjeti. Pa je vendarle vztrajal: »Mogla bi mi vendar povedati; sedaj prenesem lahko vse...«

»Za mene je bil že davno mrtev, ti to veš. Ne, Richard, ni to...«

»Kaj torej? ... Mar nisi srečna, da me vidiš? Tvoja pisma so pa bila tako nežna!«

»Nežnejša sem, kakor tista pisma, moj Richard, in zelo srečna, da si pri meni zelo, zelo srečna... prisegam ti.«

Toda trepetala je dalje in čimbolj je trepetala, tembolj se je privijala k njemu z vsem svojim bitjem, na njenih ustnicah

je pa drhtela neka skrivnost, drhtelo je vprašanje, ki si ga ni upala izreči. Richard se je spraševal, kaj bi to moglo biti, iskal je in slutil, govoril pa je o docela navadnih stvareh, ki so vedno prva vez med srci dolgo ločenih. Kdaj pa kdaj so se odražali v njegovih dobrih velikih očeh bliski viharja, ki je bil tako malo v skladu s priprosto vsebino njunega pogovora. Temne slutnje so napadale tudi njega in zaman jih je skušal odgnati in je nazadnje pričel gledati svojo ženo z enakim pogledom tesnobe in strahu, kakršnim je spraševala ona njega.

Pred njima je stopal z gospo Féniganovo pod roko sodnik Delcrous, ves nor od sreče, ker je izvedel, da je Elsa pripravljena sprejeti njegovo ponudbo. Videl se je že v zakonu, kako bo razdal svojo mačko, papigo in vso svojo »družino« starega samca, in se posvetoval z Richardovo materjo o svojem bodočem zakonu, o izbiri prič... Ako ne bi bilo tega današnjega žalostnega dogodka, bi bil mogel zaprositi svojega presvetlega prijatelja vojvodo d'Alcantara... Namršene obrvi gospe Féniganove so ga opozorile, naj ne nadaljuje.

»Vi pozabljate, gospod, da ne more biti med Grosbourgom in Uzellesom nič skupnega. Bog mi je priča, da jim po tem udarcu, ki jih je zadel, ne želim zlegati, toda bili smo tako nesrečni zaradi teh ljudi...«

(Se bo nadaljevalo...)

Uničen ponos ruskega letalstva

KATASTROFA »MAKSIMA GORKEGA«. — UNIČENO NAJVEČJE LETALO SVETA JE BILO ZGRAJENO S PROSTOVOLJNIMI PRISPEVKI IN SO ZNASALI GRADBENI STROŠKI MILIJON ZLATIH RUBLJEV.

Ko je preteklo nedeljo prešinila ves svet vest o strašni katastrofi, ki je doletela največje letalo sveta »Maksima Gorkega«, je zaplakala vsa Rusija ob kupu razvalin letala in ob krstah 51 človeških žrtev. Svetovna kronika nesreče prištevata katastrofo ruskega letala »Maksima Gorkega« med največje. Z njim je bil uničen ponos ruskega letalstva, saj je bil »Maksim Gorki« zgrajen s pomočjo prostovoljnih prispevkov in je narod sam žrtvov nad milijon zlatih rubljev.

Uničeno letalo »Maksim Gorki« je bil pravo čudo sodobne moderne tehnike. Bilo je leteč hotel in leteča delavnica, opremljena z vsemi mogočimi najmodernejšimi pripomočki, ki so služili posadki v znanstvene namene potnikom pa so nudili najrazličnejšo zabavo in užitek. Letalo je bilo dolgo 35 metrov, široko pa 64 in je letelo s hitrostjo 240 kilometrov na uro. Zračnega orjaka je pogonjal v višave osem motorjev, ki so razvijali moč 6700 konjskih sil. Rezervoar za gorivo so bili v krilih in je letalo lahko vzelo s seboj toliko pogonskih snovi, da je moglo preleteti 2400 km dolgo pot brez postanka. V letalu je bil salon, buffet, potniške kabine, velika uredniška soba, ter posebna soba za radio in tiskarno.

»Maksim Gorki« je bil namenjen v prvi vrsti prosvetni propagandi in je temu primerno urejen. Njegova oddajna radio-postaja je imela akcijski radij 2000 km. Mimo tega je bilo letalo opremljeno s posebno radio-postajo za kratke valove in megafone za ojačenje glasu. Sprejemna postaja je lahko sprejemala vesti med poletom. Nadalje je bil na letalu nameščen poseben aparat za sprejemanje vremenskih poročil. Majhna elektriška centrala pa je preskrbovala izmenični tok za razsvetljavo in pogon raznih aparatov. Tudi je imelo letalo močan reflektor za 2.800.000 sveč in manjši reflektor, ki mu je služil pri spuščanju na tla. Pod krili orjaškega letala je bil pritrjen mogočen megafon, iz katerega se je slišal glas 12 km daleč vključno brenju motorjev. Tudi je bil v letalu fotografski atelje in komplet kinematografski laboratorij, tako, da so lahko iz njega fotografirali, obenem pa projicirali na zemljo filme. Letalc je imelo svojo tiskarno z dvema rotacijskima strojema, ki sta lahko natisnala vsako uro 4000 letakov velikega formata.

»Maksim Gorki« je bil zgrajen iz posebnega kolčug-aluminija. Zlitina je zadnja novost sovjetske kovinske industrije in čvrsta tako kakor jeklo, toda trikrat lažja, saj znaša njena specifična teža samo 2,80. Letalo je zgradil znani ruski konstruktor inž. Tupolijev, pilotiral ga pa je najboljši ruski letalec Gromov. Javnemu prometu je bilo izročeno šele lani v avgustu. Za pilotiranje je imelo posebno avtomatično napravo. Motor je opravljal pilot, v vsakem krilu pa je bil mehanik, ki je nadziral njihovo delovanje. Kljub vsemu napredku in kljub vsem pripomočkom pa je »Maksima Gorkega« doletela katastrofa, o kateri ni sanjal niti njegov ustvaritelj, niti narod, ki je zanj žrtvoval težke milijone.

Ptui

Policajska vest. V zadnjem času se je v Ptuj razpaslo šušmarstvo z mesom in vinom. Pri tem se opaža, da meso in vino, ki ga prinašajo iz raznih krajev v Ptuj na prodaj, kupujejo ne samo privatniki, temveč tudi trgovci in obrtniki. Policija je prišla že več oseb, ki so krošnjarile po Ptuj in jim zaplenila blago. Ugotovilo se je tudi, da ljudje iz okolice ne prodajajo le svoje blago, ampak izvršujejo ta posel tudi obrtoma. Ker s tem postopanjem škodujejo zaradi zaplenitve blaga ne le sebi, temveč tudi ptujskim mesarjem, gostilničarjem in mestni občini, ki je prikrajšana na trošarini, se na ta nedostatek občinstvo v lastnem interesu opozarja.

Sokolstvo

Sokol Maribor III. Krčevina - Košaki poziva svoje celokupno članstvo, da se udeleži obvezno 26. tm. telovadnega nastopa vseh sokolskih društev v Mariboru. Odkoraka se skupno na zbirališče k slavnostnemu sprevedu. Zbor točno ob četrt na dve popoldne na društvenem letnem telovadišču. Člani in članice, ki posedujejo kroje v krojih, ostali z znaki.

Sport

Službene objave OOLNP Maribor. V nedeljo 26. t. m. bodo naslednje tekme: v Mariboru ob 10. na igrišču SK Svoboda prijateljska tekma SK Gradjanski (Čakovci):SK Svoboda. Službujoči odbor: g. Knez. Na igrišču SK Rapida ob 15. prijateljska tekma SK Svoboda rezerva: SK Rapid rezerva in ob 17. prvenstvena

tekma Čakovečki SK:SK Rapid. Službujoči odbornik g. dr. Glušič. V Ptuj ob 16. prijateljska tekma ISSK Maribor:SK Ptuj. Službujoči odbornik g. Vuga. V Murski Soboti ob 16. prvenstvena tekma SK Mura:SK Panonija. Službujoči odbornik g. Peterka. Prih. seja OOLNP bo 27. t. m. v hotelu »Orel«. Pozivajo se vsi odborniki, zlasti g. Senica, da se seje zanesljivo udeleže. Predsednik.

Državno nogometno prvenstvo. Slovenski predstavnik v liginem tekmovalju ASK Primorje bo v petek in v nedeljo odigral dve prvenstveni tekmi v Beogradu, in sicer v petek proti Jugoslaviji, v nedeljo pa proti BSK. Ostali nedeljski razpored se glasi: v Osijeku Slavija: BASK in v Zagrebu Gradjanski:Hajduk.

Splitski Hajduk v Mariboru. Odlična enajstotica splitskega Hajduka bo gostovala v soboto 1. junija v Mariboru ter odigrala proti SK Železničarju prijateljsko tekmo.

Teniški dvoboj med ISSK Mariborom in Rapidom je bil včeraj zaključen. V zadnji igri je Bergant (Maribor) v efekt-

nem stilu porazil Rapidovca Halbärtha 6:2, 6:1 in priporil ISSK. Mariboru edino točko. Končno stanje je 4:1 za Rapid. V nedeljo nastopijo dame obeh društev. Skupno bo odigranih pet iger, in sicer štiri igre posameznikov ter ena v dvojce. Barve ISSK Maribora bosta zastopali ga. Breda Voglarjeva in ga. Marija Babičeva. Upajmo, da bodo vsaj dame rešile čast ISSK Maribora.

Tekmovanje za prvenstvo dravske banovine v tenisu bo za binkošne praznike v Mariboru. Tekmovali bodo tokrat igralci klubov dravske banovine.

Ministarstvo prometa je z odlokom M. O. br. 7880 od 15. 5. 1935 odobrilo polovično vožnjo na državnih železnicah vsem članom JZSS, ki bodo prisostvovali glavni skupščini v Ljubljani. Člani kupijo na odhodni postaji cel vozni listek in rumeno legitimacijo K. 13, katero bo potrdilo predsedstvo na skupščini, nakar je mogoč povratek z istim voznim listom. Ugodnost polovičnih voženj velja od 23. do 29. maja za vse vlake izvzemši ekspresnih, JZSS.

Razno

POZOR!

Razen drugih jedil nudim sledeče specialitete: Dvakrat na teden morske ribe, bržlice, raznjice, čevapčice, vse sveže in pečeno na rešetki po zmernih cenah. Točim pristna dalmatinska vina kakor: črno po Din 8.— Opolo in belo po Din 10.— Dobro štajersko vino po Din 12.— Gostilna »Rotovž« A. Vicel. Maribor, Rotovski trg 8. 1416

TRAJNI KODRI

Že od Din 80.— naprej. Salon Mrakič, Cankarjeva ulica 1, Kralja Petra trg 4. Spec. barvanje las svetovno znanih tvrdk po najsolidnejših cenah. 1935

Posesti

PARCELE

500 m² naprej. Din 4.— m² na prodaj na obroke. Parcele so na desnem bregu Drave v Studencih. Natančnejše informacije daje Stancar. Koroška cesta 58. 2203

HIŠO OSEMDRUŽINSKO

1/2 orala zemlje tik Maribora 145.000 Din. Enodružinsko hišo, veliko njivo 25.900. Posedstva od 3 do 90 oralov. Gostilno center 200.000. Vilo 140.000 proda Posredovalnica Maribor, Slovenska 26. 2254

Prodaj

NAPRODAJ NOVO ŽENSKO KOLO znamke »Peugeot«. Ruška c. 7-1, Kranjc. 246

MOTORNO KOLO, dobro ohranjeno, na prodaj. Naslov v upravi »Večernika« 2256

Sobo odda

Lepa, solnčna **OPREMLJENA SOBA** se odda s 1. junijem ali pozneje. Naslov v upravi. 2258

Službo dobi

VEČ IZURJENIH PLETILJ za rokavice se sprejme takol. Vprašati Koroščeva ul. 8. vrata 3, pritličje. 2259

Prima kvargelini 60 komadov Din 18.— Preprodajalec rabat **L. UHLER** delikatesna trgovina, Glavni trg

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Za to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očitno nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večernikovih« malih oglasih. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!